

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva i local), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Isabel-Clara Simó

Jesús Tuson

Estic desolada per la mort prematura del lingüista Jesús Tuson. Ha fet molt més que d'investigador i docent: ha sabut divulgar, amb un enorme èxit, les qüestions més complexes del llenguatge. Per exemple *El luxe del llenguatge* o *Mal de llengües* crec que són a la biblioteca d'un enorme nombre de catalans, siguin estudiants o no.

Jo mateixa, malgrat la meua provecta edat, he estat alumna seva, ja que vaig fer el doctorat molt tard i ell era un dels professors del que aleshores eren els cursets de doctorat. Va ser un plaer escoltar-lo. A més, he estat una lectora atenta del gavadal de llibres que va escriure.

D'ell he manllevat sovint una frase contundent, magnífica i completament certa: les llengües universals, diu Tuson, totes sense excepció, han estat precedides per un exèrcit.

Podria citar una dotzena més de frases memorables. Sobretot les referents a la metàfora, un terreny que tre-

De vegades em pregunto angoixada on va el talent de les persones sàvies quan moren

pitjava amb una seguretat admirable.

Tenia encara molta feina per fer, però l'hem perdut. De vegades em pregunto angoixada on va el talent de les persones sàvies quan moren. Sé la resposta, però em fa ràbia saber que aquell talent ja no produirà més coses noves. Tenim el recer del que ja ha publicat. Tenim el recer de les converses mantingudes amb ell.

Una altra qüestió que em preocupa és què passa amb el renom de la gent de vàlua. Sabem per experiència que alguns són lloats contínuament, i que se'ls reten homenatges contínuament. Però d'altres són oblidats de seguida que moren. Estic pensant –sense dir-ne noms– en persones valuoses: per què d'unes ens en recordem molt sovint i d'altres cauen sota capes d'oblit? A la Institució de les Lletres Catalanes, per exemple, tenim una cura especial a recordar els escriptors i les escriptores que han desaparegut i de les quals podem palpar el deixant que han solcat en l'art.

Jo el trobaré a faltar, a Jesús Tuson. I moltes, moltíssimes persones més, també. No l'oblidem. No.

La vinyeta

Fer

Ombres d'estiu

Imma Merino

Imitar l'art o inspirar-se en la vida

A la petita població italiana inominada on s'han establert, Anna Karènova recorda tot el que li va succeir després de la malaltia, que va dur-la a prop de la mort, com un desvari del qual va despertar-se en trobar-se a l'estranger amb Vronski. És feliç. El seu amant, en canvi, pateix de malenconia (havent-se complert els seus desitjos, sent el desig del desig) i, sí, d'un cert avorriment que fa recuperar-lo la seva afició juvenil a la pintura. Primer, no sabent en què despendre els diners, col·lecciona obres. Després, ell mateix pinta imaginant que, sent capaç de comprendre l'art i d'imitar-lo fidelment, està dotat d'allò que cal a l'artista. El narrador, però, deixa entreveure subtilment que l'art no es redueix, sinó el contrari, a la mera imitació i als gèneres. Vronski dubta sobre quin gènere escollir (religiós, històric, realista?) en no inspirar-se directament en la vida, “sinó per la mediació de la vida ja encarnada en art”. Imita, doncs, l'art, i no s'inspira en la vida. Per això el preocupa el gènere: “No es podia imaginar que hom pogués ignorar els gèneres de pintura exist-

“Tolstoi tenia referents literaris, com ara la gran novel·la francesa de primera meitat del XIX, però no imitava ni pensava en els gèneres; buscava la inspiració en la vida i en allò que hi ha a l'esperit

tents i inspirar-se directament en allò que hi ha a l'esperit sense preocupar-se de si allò que pinta pertany a cap gènere determinat.” S'hi esbossa una declaració estètica de Tolstoi: la inspi-

ració en la vida i en allò que hi ha a l'esperit. És clar que tenia referents literaris, com ara la gran novel·la francesa de la primera meitat del XIX, però sense imitar-los i tampoc pensar en el gènere de les seves obres. Potser per això el meu amic Eudald m'ha dit que fins i tot llegeix *Anna Karènova* com si fos un assaig.

Atrapat en la vida desitjada que se li ha fet monòtona en la seva estada italiana, Vronski celebra trobar inesperadament Golezníxev, que va ser company seu al cos de patges i que escriu assajos (en diu articles, en què, sobretot, aplega materials) amb els quals repensar Rússia com a hereva de Bizanci. Vronski convida el company retrobat a visitar el *palazzo* que ha llogat, on hi ha un “magnífic Tintoretto de l'última època” del qual, de moment, no en sé res més. Golezníxev també té una proposta: podrien visitar un pintor rus que viu a la mateixa ciutat, Mikhaïlov, sobre el qual ha llegit un article que censura “el govern i l'acadèmia per haver deixat aquell remarcable artista sense estímulo i ajut”. Això em sona molt.